

JAARVERSLAG 2017

Nationaal Jenevermuseum Schiedam

 **MOLEN
DE WALVISCH**
museum & molenwinkel

 **JENEVER
MUSEUM**
museum & proeverij

 **DE GEKROONDE
BRANDERSKETEL**
branderij & slijterij

INHOUD

INLEIDING	3
PUBLIEKSZAKEN	4
Museummolen	
Jenevermuseum	
Branderij	
Publieksonderzoek	
Samenwerking partners	
Digitale communicatiemiddelen	
ACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN	9
CULTUUREDUCATIE	10
COLLECTIEBEHEER	11
Nieuwe aanwinsten	
Digitaliseringsplan	
Ontwikkeling WikiSchiedam	
Collectie-ontsluiting en digitalisering	
Metamorfoze aanvraag	
BEDRIJFSVOERING	12
Museumregistratie	
Cultureel ondernemerschap	
Exploitatie Branderij	
Bestuur	
Directie	
Medewerkers	
Samenvatting financieel overzicht 2017	
COLOFON	17

INLEIDING

2017 was weer een enerverend en bewogen jaar voor het Nationaal Jenevermuseum Schiedam. We kijken onder andere terug op de opening van de kleurrijke tentoonstelling '1001 Jeneveretiketten – de verbeelding van jenever' in april en een succesvol Nederlands Jeneverfestival Schiedam in juni.

Ook is er in en rondom het Jenevermuseum flink verbouwd: de receptie is verplaatst, zodat er een extra ingang is gecreëerd via de Hoogstraat. Aan de kant van de Lange Haven hebben we nu een prachtige ruimte voor proeverijen én een ruime slijterij.

2017 was een overgangsjaar voor de museummolen. De "oude" museummolen De Nieuwe Palmboom was nodig aan herinrichting toe na ruim twintig jaar. In 2017 is een start gemaakt met de plannen voor het verhuizen van de museumfunctie naar Molen De Walvisch. In de tussentijd is De Nieuwe Palmboom opengebleven voor publiek, terwijl achter de schermen gewerkt werd aan een megaproject, namelijk de verbouwing en herinrichting van de nieuwe museummolen De Walvisch.

Dankzij de verhoging van de jaarlijkse budgetsubsidie van Gemeente Schiedam hebben we het personeelsbestand weer kunnen aanvullen. Bovendien was er nu budget beschikbaar voor tentoonstellingen, activiteiten en collectiebeheer.

Eindresultaat is een succesvol jaar! Met als ultiem bewijs de grote groei van het aantal bezoekers en de stijging van inkomsten uit entree. Mijn dank gaat uit naar alle medewerkers en vrijwilligers. Zonder hun inzet en betrokkenheid was dit alles niet mogelijk geweest!

Marjolein Beumer
Directeur Nationaal Jenevermuseum Schiedam
April 2018

ZINNEN PRIKKELLEN

INTEGRAAL MASTERPLAN
NATIONAAL JENEVERMUSEUM

PUBLIEKSZAKEN

Museummolen

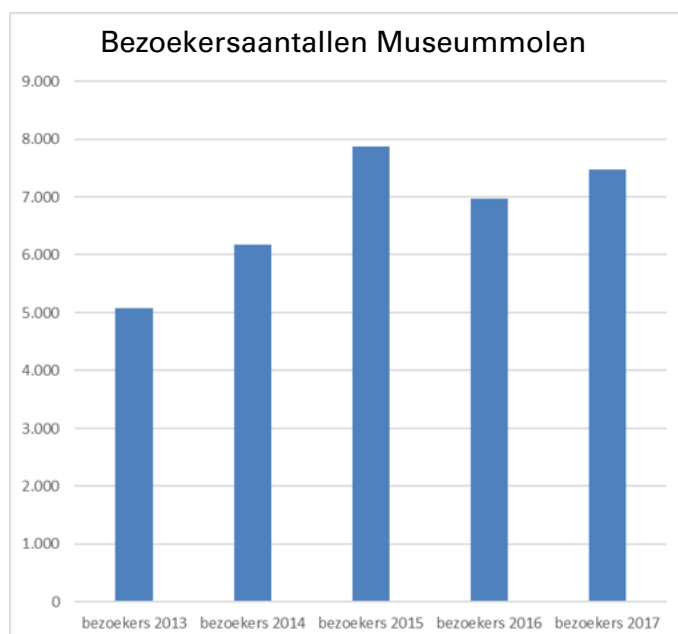
In de bloeitijd van de jeneverproductie (19e eeuw) stonden er ruim 20 korenmolens in Schiedam – de hoogste ter wereld! Museummolen 'De Nieuwe Palmboom' vertelde tot eind 2017 de historie van deze molens. Ook legden we het productieproces van jenever uit in de expositie 'Van (graan) korrel tot (jenever)borrel'. In De Nieuwe Palmboom was de molenaar met regelmaat aan het werk op de maalzolder. Vanaf de balie – de houten omloop rond de molen – had je een prachtig uitzicht op de historische binnenstad van Schiedam.

Bezoekcijfers

De Museummolen heeft in 2017 bijna 7.500 bezoekers ontvangen. Hiermee is het streefgetal van 7.150 voor dit jaar behaald.

Bezoekers Museummolen	Vol betalend	Reductie	Totaal betalend	Gratis	Totaal
2013	1.124	1.951	3.075	1.995	5.070
2014	1.460	2.557	4.017	2.202	6.168
2015	1.843	2.632	4.475	3.397	7.872
2016	1.377	4.500	5.877	1.090	6.967
2017	1.489	4.216	5.705	1.763	7.468

Stimuleren belangstelling Schiedamse molens

De Museummolen zet zich continu in om aandacht te vragen voor de Schiedamse molens. We nemen deel aan diverse activiteiten en evenementen om de molens te promoten en bezoekers te trekken. Voorbeeld hiervan zijn de Nationale Museumweek, het landelijke Molenweekend en het Jeneverfestival. Tevens zijn de besturen en directies van Stichting De Schiedamse Molens en Stichting Nationaal Jenevermuseum Schiedam een verregaande samenwerking aangegaan, met als doel gezamenlijk meer bezoekers in de molens te krijgen. Begin 2017 is gestart met de samensmelting van de bestaande molenwinkel en de museummolen in Molen De Walvisch. De daadwerkelijke verbouwing en inrichting van de molen is begin juli 2017 van start gegaan. De molen is op 22 februari 2018 feestelijk geopend.

Jenevermuseum

In het Jenevermuseum maak je kennis met de ontstaansgeschiedenis van jenever - van medicinaal drankje tot hippe gin. Ook kom je meer te weten over de export van jenever en de rol van de VOC. En je ziet hoe jenever vroeger invloed uitoefende op de glasindustrie en de grafische sector. Bijzondere etiketten en reclame-uitingen geven hierbij een prachtig tijdsbeeld.

Tentoonstellingen

Naast de vaste presentatie van het Jenevermuseum waren er in 2017 twee tijdelijke tentoonstellingen te zien:

- Het Begin van Gin (tot maart 2017)
- 1001 Jeneveretiketten – de verbeelding van jenever (tot medio 2018)

Daarnaast zijn we medio 2017 gestart met de voorbereidingen voor de interactieve tentoonstelling 'Jenever escaperoom De Albatros'. De escaperoom (op de voormalige graanzolder van het Jenevermuseum) zal in maart 2018 opengaan voor publiek.

Het Begin van Gin

Gin is hot! Het is op dit moment de meest gedronken gedistilleerde drank in Nederland. Maar gin is meer dan dat. Het drinken ervan is bovenal een beleving! Gin is uitgegroeid van een traditioneel Engels product tot een wereldwijd geproduceerde drank. Maar waar komt gin vandaan? En wat is de relatie tussen gin en jenever? In de tijdelijke tentoonstelling 'Het Begin van Gin' hebben we antwoord gegeven op deze en andere vragen. We zijn hierbij gestart in het nu en gingen terug in de tijd. Naast trends, reclame, Nederlandse gins en de ontstaansgeschiedenis van gin kwam uiteraard ook de smaak van gin aan bod.

1001 Jeneveretiketten

– de verbeelding van jenever

In het depot van het Jenevermuseum ligt een schat. Al decennialang liggen ruim 100.000 jeneveretiketten opgeborgen in ladekasten, verborgen voor het publiek. Veel ervan zijn prachtig vormgegeven en een lust voor het oog. Nu is het hoog tijd om een deel van deze bijzondere verzameling te laten zien! In de tentoonstelling '1001 Jeneveretiketten - de verbeelding van jenever' zetten we (ongeveer) 1000 etiketten in de schijnwerpers. Ze zijn gerangschikt per thema, bijvoorbeeld export, flora en fauna. Ook (publieke) figuren en symbolen komen aan bod. Daarnaast besteden we aandacht aan het drukproces van de etiketten. En niet te vergeten: de Old Schiedam moutwijnjenever uit onze eigen Branderij!

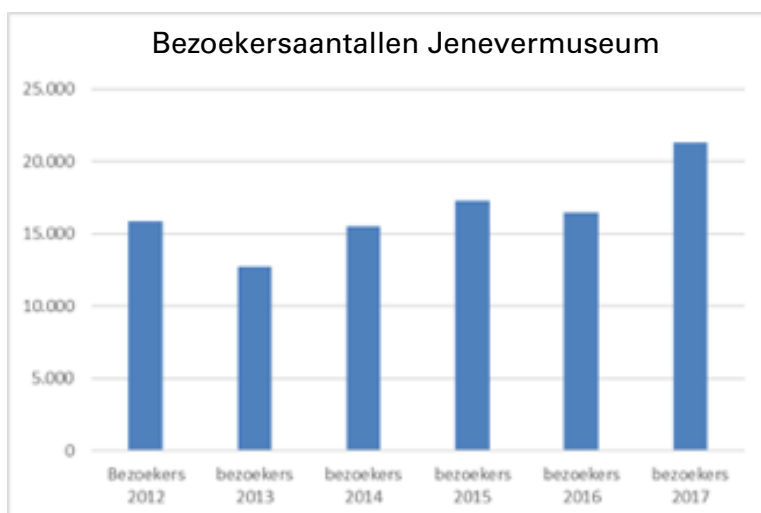

Bezoekcijfers

In 2017 was het streven om 23.100 bezoekers in het Jenevermuseum te ontvangen. Hierbij zijn we uitgegaan van de bezoekcijfers inclusief Proeflokaal (ca. 4.000 per jaar). De bezoekers van het Proeflokaal werden voorheen als 'gratis entree' meegeteld bij de bezoekcijfers van het Jenevermuseum. Begin 2017 zijn de bezoekcijfers van de afgelopen jaren gecorrigeerd, vanwege het vertrek van het Proeflokaal.

Het bezoekersaantal is in 2017 uitgekomen op 21.317. Hiermee hebben een stijging van 30% ten opzicht van 2016 weten te realiseren, met 20% meer betalende bezoekers.

Bezoekers Jenevermuseum	Vol betalend	Reductie	Totaal betalend	Gratis entree	Bezoek winkel	Totaal bezoek JM	Bezoeker voormalig Proeflokaal	Totalen inclusief Proeflokaal
2012	3.542	6.791	10.333	4.945	591	15.869	4133	20.002
2013	2.485	7.221	9.706	3.010	49	12.765	4050	16.815
2014	2.581	6.901	9.482	5.941	303	15.726	3045	18.771
2015	2.202	7.041	9.243	7.223	834	17.300	3231	20.531
2016	2.188	8.551	10.739	4.840	893	16.472	1895	18.367
2017	2.440	12.046	14.486	5.555	1.259	21.300	0	n.v.t.

Branderij

Op de begane grond van het Jenevermuseum bevindt zich Branderij 'De Gekroonde Brandersketel'. In de Branderij staat een authentieke historische opstelling met enorme koperen ketels. Hierin stoken we moutwijn volgens de 'Oud-Hollandsche Methode', naar een recept uit 1700. We gebruiken een gegist 'beslag' van gerstemout en rogge, dat we vervolgens drie keer distilleren. Zo maken we een ambachtelijke moutwijn, die (onder andere) de basis vormt voor onze 'Old Schiedam' moutwijnjenever. De stokers gaan op vaste dagen aan de slag en vertellen met liefde over hun ambacht. Ook is er meerdere malen per dag een gratis uitleg in de Branderij. In de slijterij van de Branderij verkopen we onze moutwijn en jenever.

Bezoekcijfers

Ruim 20.000 museumbezoekers hebben in 2017 de Branderij – het hart van het museum – bezocht met uitleg van een medewerker of vrijwilliger. Dat is bijna 30% meer dan in 2016. Hiermee hebben verhaal van het moutwijnstoken (tevens onderdeel van de lijst van het immaterieel erfgoed) veelvuldig kunnen vertellen.

Bezoekers Branderij	Totalen
2012	15.869
2013	12.765
2014	15.564
2015	17.300
2016	16.472
2017	21.317

Stadspromotie

In samenwerking met Stichting Promotie Schiedam (SPS) worden arrangementen, workshops en tours georganiseerd, bijvoorbeeld de Gin-tours. Deze worden zowel door SPS als door het Jenevermuseum lokaal, nationaal als internationaal gepromoot. Ook zijn we gezamenlijk aanwezig op externe evenementen en beurzen. Tevens nemen het Jenevermuseum en de Museummolen deel aan de activiteiten

Resultaten enquête

Uit de enquête is gebleken dat het Jenevermuseum gedurende de onderzoeksperiode vooral is bezocht door mannen (60%) uit de leeftijdscategorie van 65 tot 74 jaar (57%). Van de respondenten woont 72% meer dan 40 km van het museum en men is veelal hoger opgeleid.

De resultaten van de enquête laten zien dat 97% van de bezoekers het Jenevermuseum uit nieuwsgierigheid bezocht heeft en dat 41% van de respondenten kennis heeft gemaakt met het museum tijdens een bezoek aan de stad Schiedam.

Het bezoek aan het Jenevermuseum wordt door de respondenten als (zeer) positief ervaren en door 66% van hen met het cijfer 8 of hoger beoordeeld. Geen van de respondenten heeft een onvoldoende gegeven. Het gemiddelde rapportcijfer voor de inhoud van het Jenevermuseum kwam uit op 8.

Communicatiemiddelen

In november 2015 zijn we gestart met het structureel inzetten van Facebook en Twitter als communicatiemiddel. Sinds medio 2017 zijn we ook actief op Instagram. Doel hiervan is vooral om mensen als 'ambassadeur' aan het Jenevermuseum te binden. Ook onze website en maandelijkse digitale nieuwsbrief zijn belangrijke communicatiekanalen.

Statistieken Social media

Facebook: @jenevermuseum

De facebookpagina van het Jenevermuseum had eind 2017 een gemiddeld bereik per bericht van 500, met uitschieters van 1.500 bij berichten over onder andere vacatures, Brandersfeesten Sinterklaasintocht en Jeneverfestival.

Twitter: @jenevermuseum

In 2017 was 62% van de volgers op twitter man. De volgers zijn met name geïnteresseerd in bedrijven en nieuws, reisnieuws, kunsten en ambachten, wetenschapsnieuws, filmnieuws en politiek.

Het twitteraccount van het Jenevermuseum had eind 2017 1.250 volgers met gemiddeld 250 weergaven van de verstuurde tweets per dag.

Twitter: @MuseummolenWalv

In 2017 was 67% van de volgers op twitter man. De volgers zijn met name geïnteresseerd in bedrijven en nieuws, reisnieuws, onafhankelijk, filmnieuws, comedy en overheidsbronnen.

Het twitteraccount van demuseummolem had eind 2017 200 volgers met gemiddeld 50 weer-

van 'Open Schiedam' en exposities en promotionele activiteiten.

Publieksonderzoek

In de periode 10 april tot 1 juni 2017 is door Jesse in 't Veld - stagiair van de Reinwardt Academie - publieksonderzoek gedaan.

De hoofdvraag van dit onderzoek was:

"Wie zijn de bezoekers van het Jenevermuseum en waarden zij het bezoek?"

gaven van de verstuurde tweets per dag.

Instagram: @Jenevermuseumschiedam

Op Instagram was in 2017 60% van de volgers man, in met name de leeftijdscategorie 25-34 jaar. De volgers kwamen vooral uit Schiedam, Rotterdam en Amsterdam. Eind 2017 waren er ruim 250 berichten verstuurd naar 450 volgers.

Statistieken Website Jenevermuseum

Met ingang van 1 mei 2016 wordt de website van het Nationaal Jenevermuseum Schiedam (www.jenevermuseum.nl) structureel bijgehouden door een web-redacteur. Met regelmaat plaatst de redacteur nieuwsberichten en artikelen. De website heeft in 2017 totaal bijna 100.000 unieke bezoekers getrokken, een verdubbeling ten opzichte van 2016. Het aantal bezoekers is redelijk stabiel: gemiddeld 2.000 per week.

Op de dag dat de digitale nieuwsbrief verstuurd wordt is een piek te zien van circa 500 bezoekers.

Statistieken Digitale nieuwsbrief

In 2017 hebben we 12 nieuwsbrieven verstuurd. Het aantal abonnees op de nieuwsbrief is gestegen van 152 in 2015, naar 337 in 2016 en vervolgens naar 1.030 ontvangers eind 2017. Ontvangers van onze nieuwsbrief zijn onder andere particulieren (bezoekers, vrienden, geïnteresseerden), perscontacten, culturele organisaties en bedrijven.

ACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN

Het Jenevermuseum heeft in 2017 de volgende activiteiten georganiseerd:

- Opening tentoonstelling
'1001 Jeneveretiketten – de verbeelding van jenever'
- Nederlands Jeneverfestival Schiedam 2017: TASTY!
- Presentatie Branderswijn 2017 tijdens de Brandersfeesten

Jeneverfestival

Zaterdag 10 juni en zondag 11 juni 2017 was het zover: een weekend lang draaide alles om smaak en zintuigen... Schiedam was het toneel voor de 8e editie van het Nederlands Jeneverfestival Schiedam. Het thema was dit jaar: TASTY! Ruim 2.300 mensen hebben het Jeneverfestival bezocht. Twee dagen lang stonden jenever en gin in de spotlights. Bij de diverse distillateurs werd volop geproefd en uitleg gegeven.

Zaterdag werden de festivalbotteling van Delfts Zwart en de Stokerstrots 2017 gepresenteerd. Hoogtepunt van de zondag was ongetwijfeld de cocktailwedstrijd, met als winnaar Dr. uit Rotterdam. Verschillende demonstraties, proeverijen, masterclasses, workshops, rondleidingen en de cocktailwedstrijd werden drukbezocht.

Ook de lekkernijen van de Foodtrucks vonden gretig aftrek. Dankzij een heerlijk zonnetje werd het zowel binnen als buiten een gezellig feestje!

Externe activiteiten en evenementen

Daarnaast hebben Jenevermuseum, Branderij en Museummolen deelgenomen aan diverse externe activiteiten en evenementen:

- Museumweek
- De Smaak van Oirschot
- Open Monumentendagen
- Nationale Molendag
- Historische Bridgetocht door Schiedam
- Nacht van de Geschiedenis
- Brandersfeesten
- De Bonte Koe Chocoladefestival

CULTUUREDUCATIE

Het Jenevermuseum en de Museummolen hebben een zeer grote bijdrage geleverd aan het ontwikkelen en uitvoeren van het educatief programma 'Schiedam Brandersstad' ten behoeve van het basisonderwijs. Het museum is tevens contactpersoon voor de docenten.

Doorlopende leerlijn

Het programma biedt scholen een doorlopende leerlijn van vier jaar. Leerlingen van groep 5 t/m 8 maken door middel van lessen en excursies op deze manier uitgebreid kennis met de geschiedenis van Schiedam als brandersstad.

Belang van erfgoededucatie

Erfgoededucatie versterkt het cultureel en historisch besef van leerlingen aan de hand van materiële en immateriële sporen om hen heen. De leerlijn erfgoededucatie stelt leerlingen in staat om op passieve en actieve manier naar erfgoed te kijken. Ze leren erfgoed in relatie tot zichzelf, heden en toekomst te zien en kunnen erfgoed uit hun eigen omgeving in een cultuur-historische context plaatsen.

Aantal ontvangen schoolkinderen

In 2017 hebben we in het Jenevermuseum en de Museummolen in totaal bijna 900 schoolkinderen ontvangen.

Cultuureducatie	2014	2015	2016	2017
Jenevermuseum	460	324	307	466
Museummolen	51	318	516	430
Totaal aantal schoolkinderen	511	642	823	896

Ontwikkelen educatief programma

Museummolen De Walvisch

Eind 2017 is het Nationaal Jenevermuseum Schiedam gestart met de ontwikkeling van extra educatieve projecten speciaal voor bezoekers van de 'nieuwe' Museummolen De Walvisch.

Deze programma's (voor scholen en voor individuele bezoekers) worden na de opening van de museummolen geïmplementeerd. Het programma voor scholen wordt in overleg met Mooi Werk en cultuurscouts ontwikkeld en afgestemd op de (nieuwe) programma's in de stad.

COLLECTIEBEHEER

Nieuwe aanwinsten

In 2017 hebben we diverse schenkingen ontvangen voor het Jenevermuseum en de Museummolen.

Schenkingen collectie:

- 2 asbakken
- diverse etiketten totaal 50 stuks
- 1 reclame dobbelsteen
- diverse borrelglazen

Schenkingen Museummolen en depot:

- diverse meubelen
- diverse elektronica
- afzetpaaltjes
- diverse rekwisieten
- rolkasten depot

Uitzoeken en inventariseren collecties

De komst van de nieuwe aanwinsten en rolkasten was een mooie gelegenheid om een aantal eigen collecties uit te zoeken, zoals de etiketten en de miniatuurflesjes. De inventarisatie van de collectie is het voorbereidende werk voor de collectie-ontsluiting en digitalisering.

Collectie-ontsluiting en digitalisering

Eind 2016 heeft Projectbureau Cultural Motion in samenspraak met medewerkers en vrijwilligers een digitaliseringsplan voor 2017-2018 opgesteld. De uitvoering hiervan is in 2017 van start gegaan. Onder leiding van onze collectiebeheerder Henk Hettinga werkt een groep van ca. vijf vrijwilligers één dag per week aan het digitaliseren van de collectie.

Het depot heeft de afgelopen maanden een grote verandering ondergaan. Rolkasten zijn toegevoegd, er is opgeruimd en de digitaliseringsstraat is ingericht. Het nieuwe collectie-informatiesysteem The Museum System (TMS) is aan de achterkant (de backoffice) ingericht voor gebruik ten behoeve van het Jenevermuseum. Ook hebben we gewerkt aan kwaliteitshandboeken, selectie van het te digitaliseren materiaal, de objectstandplaatsen en het inrichten van The Museum System.

In het najaar is gestart met het invoeren van een deel van de gedigitaliseerde etiketten (inmiddels zo'n 30.000), het toevoegen van de beschrijvingen in TMS, het invoeren van distillateurs die als personen en instellingen aan de etiketten gekoppeld zullen worden en de standplaatsregistratie via het barcodesysteem.

Ontwikkeling WikiSchiedam

Op 1 oktober 2017 zijn we gestart met de verdere inhoudelijke ontwikkeling van WikiSchiedam. Met diverse partijen in de stad vinden gesprekken plaats om te inventariseren welke bestaande verhalen al aan het platform toegevoegd kunnen worden. In eerste instantie worden gesprekken ingepland met het Stedelijk Museum Schiedam, Stichting De Schiedamse Molens, Historische Vereniging Schiedam, Mooi Werk, Gemeente Archief Schiedam, Je bent een Schiedammer als... en nog vele anderen.

Met het verzamelen van de bestaande verhalen willen we het platform alvast gestalte gaan geven, alvorens we overgaan tot officiële lancering medio maart 2018. In de loop van het jaar zullen er ook workshops plaatsvinden om groepen en individuen te enthousiasmeren om met het platform aan de slag te gaan. Tegelijkertijd leggen we op dit moment de laatste hand aan de technische ontwikkeling van het platform.

BEDRIJFSVOERING

Museumregistratie

Het Nationaal Jenevermuseum Schiedam (inclusief de Museummolen) staat sinds 23 december 2014 ingeschreven bij het Museum register Nederland. Deze registratie biedt voordelen, zoals een certificaat voor het gebruik van de Museumkaart en het aanvragen van subsidies. De registratie schept ook verplichtingen, bijvoorbeeld voldoen aan de Museumnorm, het hanteren van de Ethische Code voor Musea en het uitvoeren van de jaarlijkse zelfanalyse. Het Nationaal Jenevermuseum Schiedam heeft in 2017 wederom de museummonitor en zelfanalyse ingevuld. Eind 2017 zijn de resultaten bekendgemaakt; de analyse hiervan volgt begin 2018.

Cultureel ondernemerschap

Het Nationaal Jenevermuseum Schiedam heeft een effectieve en transparante vorm van cultureel ondernemerschap. Het museum verwerft inkomsten via dienstverlening en productverkoop (merchandising) binnen vier domeinen:

- Levering van tegenprestaties en nakomen van prestatieafspraken richting gemeente Schiedam, zoals binnen de overeenkomst voor de jaarlijkse exploitatiesubsidie wordt vastgelegd.
- Levering van diensten (in de vorm van tentoonstellingen, activiteiten, manifestaties en overige dienstverlening) aan bezoekers van het Jenevermuseum, Branderij en de Museummolen.
- Levering van tegenprestaties en/of diensten (o.a. communicatie en goodwill) aan overige publieke en private partijen die daartoe sponsorgelden, donaties, of marktconforme vergoedingen betalen.
- Levering van producten (zoals in de Branderij geproduceerde moutwijn en jenever) aan afnemers die daartoe marktconforme vergoedingen betalen.

In het verlengde van deze vormen van cultureel ondernemerschap stelt het museum zich alert en proactief op bij het zoeken van donaties, sponsor- en projectgelden van commerciële en ideële partijen en (cultuur)fondsen.

Eigen inkomsten 2017

Van het Jenevermuseum en Museummolen De Nieuwe Palmboom wordt verwacht dat zij minimaal 17,5% aan eigen inkomsten genereren, naast de budgetsubsidie van Gemeente Schiedam. In 2017 hadden we een percentage eigen inkomsten van 26%. Hiermee zitten we dus ruim boven de norm.

N.B. Alle projecten in 2017 zijn volledig uit eigen inkomsten (met name fondsen) bekostigd.

Baten	2016 €		2017 €	
Subsidie Gemeente Schiedam	372.813	71%	508.668	74%
Eigen inkomsten	153.544	29%	176.860	26%
Totaal	526.357	100%	685.528	100%

Sponsoring en subsidies

Het museum is grotendeels afhankelijk van de budgetsubsidie van Gemeente Schiedam en sponsoring uit de jeneverbranche. De sponsoring vanuit de branche was in 2017 minder dan verwacht. Vanuit het bedrijfsleven hebben we in 2017 donaties mogen ontvangen voor de herinrichting van Molen De Walvisch.

Sponsoring en subsidies	Begroting	Cijfers
Subsidie Gemeente Schiedam	505.000	508.668
Sponsoring distillateurs	40.000	19.760
Sponsoring distillateurs depot	13.000	13.300
Totaal sponsoring en subsidies	558.300	541.728

Opbrengsten

Opbrengsten Museummolen

Het toenemende aantal betalende bezoekers heeft geleid tot 8% meer inkomsten ten opzichte van 2016:

Inkomsten entree	
2015	€ 15.338
2016	€ 19.118
2017	€ 20.695
Verschil 2016/2017	+ € 1.577

Opbrengsten Jenevermuseum

Het toenemende aantal betalende bezoekers heeft geleid tot bijna 30% meer inkomsten:

Inkomsten entree	
2015	€ 36.457
2016	€ 43.464
2017	€ 59.402
Verschil 2016/2017	+ € 15.938

Exploitatie Branderij

Het streven is om de branderij zelfvoorzienend te maken uit de inkomsten van de verkoop van moutwijn en de Old Schiedam.

We hebben in 2017 helaas geen winst kunnen behalen. Om de voorraden de komende jaren te garanderen is er meer gestookt dan voorzien. Hierdoor zijn de kosten van de inkoop branderij (inkoop van flessen, gerstemout, roggemeel en kolen) hoger dan begroot.

Het tekort is gedekt uit de verkoop van proeverijen en arrangementen. Hiervoor is dus geen subsidie aangesproken.

	2014	2015	2016	2017
Opbrengsten				
Opbrengst branderij	4.011	10.868	28.425	28.097
Opbrengst verkoop Old Schiedam	36.099	30.886	41.594	49.451
Kosten				
Inkoop branderij, slijterij	-34.721	-14.995	-32.124	-44.702
Vaste lasten				
Salarissen	-28.253	-28.253	-32.300	-32.300
Vrijwilligersvergoedingen	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Balans	-27.364	-5.994	1.095	-3.954

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Nationaal Jenevermuseum Schiedam bestond eind 2017 uit:

- Joop Daalmeijer (voorzitter, sinds 1-1-2016)
- Niels Valkenburg (penningmeester, sinds 1-1-2015)
- Jan Franken (secretaris, sinds 1-1-2015)
- Johan de Koster (bestuurslid, sinds 1-4-2015)

In 2018 zal een voorlopig schema voor de komende jaren worden opgesteld met betrekking tot het aftreden/vervangen van de bestuurders. De rechten en plichten van het bestuur zijn vastgelegd in de stichtingsstatuten.

Governance Code Cultuur

De Stichting Nationaal Jenevermuseum Schiedam volgt de regels van de Governance Code Cultuur (www.governancecodecultuur.nl). Het bestuur wordt door de directie jaarlijks op de hoogte gesteld van de eventuele aanpassingen binnen de Code.

Er is bewust gekozen voor het besturingsmodel 'bestuur-model'. De organisatie heeft in 2015 het directiereglement opgesteld met de Code als leidraad. De bestuurders vermijden hierbij elke vorm van belangenverstrengeling.

Een lid van het bestuur:

- treedt niet in concurrentie met de organisatie;
- neemt van de organisatie geen schenkingen aan of bedingt deze voor zichzelf of zijn naasten;
- verschaft zichzelf geen ongerechtvaardigd voordeel ten laste van de organisatie;
- benut geen zakelijke kansen die de organisatie toekomen voor zichzelf of zijn naasten;
- neemt niet deel aan discussie en besluitvorming over zaken waarin hij een tegenstrijdig belang heeft.

Het bestuur is verantwoordelijk voor financieel beleid en risico-beheer door sluitende interne procedures en externe controle.

Directie

Per 1 september 2015 is Marjolein Beumer aangesteld als directeur. Zij is met ingang van 1 september 2016 door het bestuur in vaste dienst aangesteld. Het bestuur is verantwoordelijk voor het functioneren van de directie. De rechten en plichten van de directeur zijn vastgelegd in het directiereglement.

Medewerkers

Het Jenevermuseum houdt de Museum CAO aan. Hierin is o.a. vastgelegd dat een fulltime werkweek bestaat uit 36 uur en dat de werknemers recht hebben op vakantiegeld En een eindejaarsuitkering.

Eind 2017 bestond het Nationaal Jenevermuseum Schiedam uit 7,55 fte, verdeeld over 16 personen:

- Directie (0,89 fte)
- Administratie (0,44 fte + inhuur)
- Schoonmaak (1,04 fte)
- Technische dienst (0,5 fte)
- Collectiebeheer (0,5 fte)
- Stoker (0,67 fte)
- Molenaar (0,13 fte)
- Receptie museummolen (0,93 fte)
- Receptie Jenevermuseum (0,86 fte)
- Floormanagement Jenevermuseum (0,17 fte + inhuur)
- Projectmedewerker tentoonstellingen en activiteiten (0,61 fte + inhuur)
- Relatiebeheer (0,22 fte)
- Coördinatie vrijwilligers (0,22 fte)
- Web- en tekstredactie (0,36 fte)

Vrijwilligers en stagiaires

Vrijwilligers

Eind 2017 hadden we 19 vrijwilligers in dienst:

- Medewerkers collectiebeheer (5 vrijwilligers)
- Stokers (5 vrijwilligers)
- Gidsen en gastvrouwen/heren (7 vrijwilligers)
- Facilitair (2 vrijwilligers)

Stagiaires

Met ingang van 20 oktober 2016 is het Jenevermuseum een officieel 'Erkend Leerbedrijf'. Dat houdt in dat we stageplaatsen beschikbaar mogen stellen aan MBO-studenten. Daarnaast begeleiden we jaarlijks HBO-studenten van diverse opleidingen.

In 2017 hebben we twee stagiaires Officemanagement begeleid (van verschillende niveaus en opleidingen).

Van januari tot en met mei 2017 hebben we een tweedejaars stagiair van de Reinwardt Academie onder onze hoede genomen. De stagiair heeft diverse werkzaamheden verricht, zoals publieksonderzoek en het organiseren van activiteiten tijdens het Molenweekend. Ook heeft hij bijgedragen aan de voorbereidingen van de herinrichting van Museummolen De Walvisch.

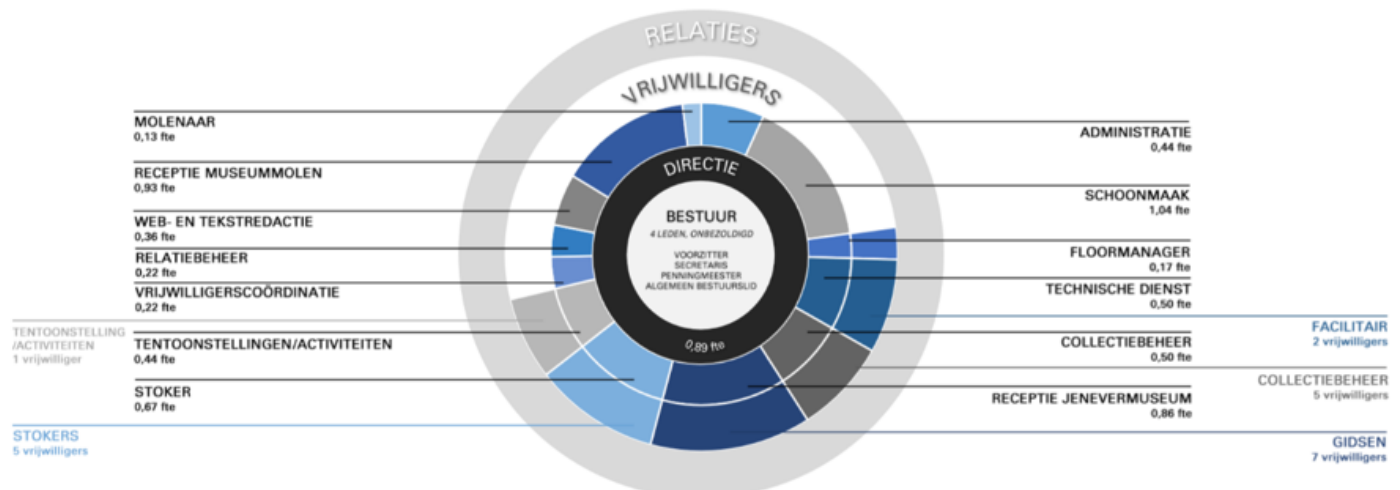
Samenwerking partners

Het Nationaal Jenevermuseum Schiedam streeft naar samenwerking in de vorm van partnerships. Daarom betrekken we diverse partners in de stad bij de inhoudelijke en programmatische realisatie van onze activiteiten. We werken onder andere samen met:

- Vrienden van het Jenevermuseum
- Schiedamsch Jenevergilde 'Het Gulden Glaasje'
- Historische Vereniging Schiedam
- Zakkendragers gilde
- Stichting Mooi Werk
- Stichting Centrummanagement Schiedam
- Stedelijk Archief Schiedam
- Stedelijk Museum Schiedam
- Nationaal Coöperatie Museum Schiedam
- Stichting Schiedamse Molens
- Jeneverie 't Spul
- Bibliotheek Schiedam
- Theater aan de Schie
- Stichting Promotie Schiedam

Daarnaast betrekken we zoveel mogelijk jeneverdistillateurs, moutwijnstokers en het Jenevermuseum Hasselt bij onze activiteiten.

Organogram

Samenvatting financieel overzicht 2017

Jaarcijfers JM en Museummolen	Begroting	Cijfers 2017
Baten		
Opbrengst Jenevermuseum	42.000	64.833,33
Opbrengst winkel Jenevermuseum	9.000	6.475,62
Opbrengst Horeca/arrangementen JM	18.000	25.331,94
Overige opbrengsten Jenevermuseum	11.000	645,86
Opbrengst branderij	40.000	28.096,83
Opbrengst verkoop Old Schiedam	29.000	49.450,59
Opbrengst Museummolen	20.000	20.694,61
Opbrengst winkel Museummolen	4.000	2.802,09
Opbrengst horeca Museummolen	8.000	7.687,45
Overige opbrengsten Museummolen	4.000	3.944,21
Netto baten	185.000	209.962,53
Inkoop winkel Jenevermuseum	3.000	3.918
Inkoop horeca Jenevermuseum	0	9.603,50
Inkoop branderij	7.000	19.483,14
Inkoop Old Schiedam	13.000	25.218,86
Inkoop winkel Museummolen	2.500	2.052,24
Inkoop horeca Museummolen	2.500	3.736,43
Inkoop overige Museummolen	0	660,72
Kosten gidsen	2.000	1.489,68
Directe kosten	30.000	66.162,57
Bruto marge (baten-kosten)	155.000	143.799,96
Subsidie Gemeente	505.000	508.668
Sponsoring en overige subsidies	40.000	19.760,33
Sponsoring Branche Depot De Kuyper	13.300	13.300
Totale baten	713.300	685.528,29
Lasten		
Salarissen	385.000	396.096,17
Overige personeelskosten	40.000	33.731,73
Afschrijvingskosten	15.000	14.075,11
Huisvestingskosten	133.500	135.772,28
Kantoorkosten	15.000	10.526,39
Verkoopkosten	30.000	19.603,89
Kosten tentoonstellingen/evenementen	50.000	45.738,13
Collectiebeheer	20.000	10.712,95
Algemene kosten	25.000	23.523,95
Totaal	713.500	689.780,60
Resultaat	-200	-4.252,31

COLOFON

Beeldmateriaal: Allysa van Heyst, Gino van Meenen, Marco Zwinkels, Hans Dunlop,
Jan van der Ploeg, Nationaal Jenevermuseum Schiedam
Grafisch ontwerp: Fun-Key Events
Tekst en samenstelling: Marjolein Beumer, Karen van Gellecum

Nationaal Jenevermuseum Schiedam
Lange Haven 74
3111 CH Schiedam
T 010-2469676
E info@jenevermuseum.nl
W www.jenevermuseum.nl

Het Nederlands Jeneverfestival Schiedam 2017 is mede mogelijk gemaakt door:

Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
Stichting de Groot Fonds
Gemeente Schiedam
Stichting Gemeenschapsfonds Schiedam

De tentoonstelling 'Het Begin van Gin' is mede mogelijk gemaakt door:

Gemeente Schiedam
Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
Stichting de Groot Fonds
Stichting Elise Mathilde Fonds
Stichting Gemeenschapsfonds Schiedam
Vrienden van het Jenevermuseum
Lucas Bols
Nolet Distillery
Goodmans Gin
Distilleerderij Rutte & Zn.
Zoute/Salty Gin
Catz Dry Gin

De tentoonstelling '1001 Jeneveretiketten

- de verbeelding van jenever' is mede mogelijk gemaakt door:

Antoine Lagrouw
Van Loenen Verf en Wonen Schiedam